

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

№ 2055/2016 г. ГП
София, 13. 07. 2016 г.

ДО
Г-Н КРАСИМИР ВЕЛЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА И ПРАВАТА
НА ЧОВЕКА

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На № КПВЧ – 653-14-28/07.07.2016 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЕЛЧЕВ,

В отговор на Вашето писмо под горния номер, с което ме каните да изразя становище по предложените промени в Наказателния кодекс с проекта на Закон за носенето на облекло, прикриващо или скриващо лицето с № 654-01-58, намирам основание да коментирам само предложения §2 от Преходните и заключителни разпоредби на проекта. Становището ми е следното.

Споделям тезата, че обществените отношения, които си поставя за цел да регулира и защити проектът на Закон за носенето на облекло, прикриващо или скриващо лицето, имат нарастващо значение за правовия ред и заслужават вниманието на законодателя. Народното събрание е суверенно да прецени, дали е необходима изрична наказателноправна защита срещу склоняването на другого да носи облекло, прикриващо или скриващо лицето и затрудняващо идентификацията на лицето, включително и от органите на властта. Що се отнася до упражняването на принуда със същата кауза, противно на волята на лицето, върху което се въздейства, смятам, че при определен интензитет на въздействието за преодоляване на неговото несъгласие, деянието би могло да се квалифицира като престъпление по състава на чл. 143 от действащия НК. Той е и по-тежко наказуем от предложения в § 2 от проекта нов състав на престъпление.

След тази принципна бележка ще се съредоточа само върху правно-техническата конструкция на предлагания нов чл. 162а НК.

1. Според мен не е издържано от правно-техническа гледна точка изброяването на действията, посредством които се реализират посочените две изпълнителни деяния в състава – принуди или склони. В проекта тези действия са изписани като „използване на заплаха, насилие, принуда или власт, или посредством обещание за даване или даване на материална облага“. Необходимо е да се има предвид, че заплахата, насилието и злоупотребата с власт са проявните форми на принудата по чл. 143 НК. Затова не е редно тези понятия да се използват заедно, в един логически ред. Те се съотнасят като части към цяло. Поради това, ако се търси въвеждането на нов състав с форма на изпълнително действие „принуди“, трябва да се използва или само това понятие, или глаголите и изразите, които го изпълват със съдържание – употреба на сила, заплашване и злоупотреба с власт.

Отделно от това при изброяването на изпълнителните деяния, чрез които се реализира престъпният състав, може да се включи и използването на положение на зависимост и надзор (вж. напр. чл. 151, ал.2, т.1 НК).

2. Намирам за неправилно в норма от Наказателния кодекс да се съдържа директно и казуистично препращане към Закона за носенето на облекло, прикриващо частично или скриващо изцяло лицето. Ако бъде приет, този административен закон ще регулира отношенията, свързани със забраната да се носи даден вид облекло на определени места. С кореспондиращата норма в НК се инкриминират принуждаването и склоняването на другого да наруши забраната. Не е необходимо да се препраща към местата, изброени в чл.1 ал. 3 от специалния закон, за които забраната важи. Вместо препращане, удачно е да се да се опишат основните елементи на забраната – да се носи облекло или покривало, скриващи изцяло или отчасти лицето. Според мен в наказателната норма не следва да се посочва белегът, определящ мотивите на извършителя да осъществи принуда или склоняване, по начина, по който е предложено – „поради пола или някаква друга характеристика“. Щом всяка характеристика може да е повод, не е необходимо да се посочва и полът, и въобще да се поставя въпросът за характеристиката.

3. Санкционните части в двете алинеи не са редактирани оптимално. Допълнителните кумултивни наказания глоба са определени не в никакви предели, а като твърд размер. Удачно би било в първата алинея да се предвиди диапазон на глобата с установлен максимум до пет хиляди лева, а във втората да се предвидят минимум и максимум, например от три хиляди до десет хиляди лева. Освен това във втората алинея липсва допълнителното наказание обществено порицание, което е предвидено в първата алинея, уреждаща по-леко наказуемия състав. Правилно би било допълнителното наказание обществено порицание да присъства и в основния, и в квалифицирания състав, или да се обмисли уреждането на възможност съдът да наложи това наказание и в двата случая. Така ще се избегне нетипичната комбинация между едно основно наказание (лишаване от свобода) и две кумултивни допълнителни наказания (глоба и обществено порицание).

Надявам се представените бележки да са Ви от полза за изготвяне на прецизен и съответен на обществените потребности окончателен проект на нормативен акт.

С УВАЖЕНИЕ

СОТИР ЦАЦАРОВ
ГЛАВЕН ПРОКУРОР

